

FOMENT

DIARI NACIONALISTA REPUBLICÀ

Preus de suscripció

REUS. . . Ptes. 1'50 al mes.
Estranger. . . 4'50 trimestre
Estranger. . . 9'—
Número solt 5 cèntims

Anuncis segons tarifa

REUS, DISSABTE 31 DE MARÇ 1917

NÚM. 76

Gran Hotel de Londres

HOTEL DE PRIMER ORDRE

Habitacions amb teléfon urbà i interurbà :: Habitacions amb banys, dotxes i teléfon

Dr. S. GIL VERNET

METGE CIRURGIÀ DE L'HOSPITAL DE STA. CREU—EX-PREPARADOR ANATÒMIC PER OPOSICIÓ DE LA FACULTAT DE MEDICINA
CIRURGIA :: MATRIU :: VIES URINÀRIES
ESPECIALITAT EN LA CURACIÓ DE LES HERNIES

Consulta de 6 a 9

BARCELONA - Carrer Nou de Sant Francesc, 5, pral. - BARCELONA

Joan Vallés Vallduví

CORREDOR DE COMERÇ COL·LEGIAT

Ofereix els seus serveis per a la suscripció al nou emprèstit de MIL MIL LIONS Deuda Amortitzable al 5 per 100, lliure de comissió

Unitat i varietat

La unitat, exagerada fins a l'uniformisme, té encara fanàtics adoradors.

Són molts els que creuen que l'ideal de la Humanitat fora que no hi hagués en tot el món més que una sola religió, una sola llengua, un sol dret, un sol art, unes soles costums.

Si fos realitzable aquesta utopia, el món així unificat potser arribaria a ésser una cosa tècnicament molt perfecta, molt metòdica i ben montada; però seria tan gris, tan ensopit, d'una monotonia tan aclaparadora, que ens hi moriríem d'avoriment.

La varietat, filla de la llibertat, és l'alicent, l'estímul, l'alegria de la vida.

La Història ens demostra que l'uniformitat no pot existir sense imposició, sense tirania i quan l'esperit humà les desentronca lliurement, la varietat floreix d'una manera espontània.

Tots els homes som, física i espiritualment, iguals en de fonamental, però cada individu té una fesomia pròpia, aplica d'un modo diferent les seves facultats, té una vida independent de la dels altres, fa un especial ús de la seva llibertat.

El mateix passa amb les nacions, els diferents nuclis naturals humans en que el món es divideix.

Totes les nacionalitats, petites o grans, tenen una fesomia pròpia, una espiritualitat que les diferencia de les altres i que estampa el seu segell a totes les seves produccions. Totes tenen el dret a viure dignament i a desenrotllar sa peculiar cultura, llengua, art, dret, costums.

Totes tenen dret a la vida i a la llibertat. Tan horrible i vituperable com l'esclavitud de l'individu, és la esclavitud de les nacions. En el fons és lo mateix. No hi ha veritable llibertat individual, aon no hi ha llibertat col·lectiva.

Sense prestar sincer acatament a tals principis, no serà possible la pau del món. Els millors pensadors moderns ho proclamen: la unitat moral d'Europa sols serà factible respectant totes les varietats naturals existents.

El mateix pot dir-se d'Espanya: és un aspecte del mateix ideal. — Espanya, millor dit, la península ibèrica, és una unitat geogràfica. Per a arribar a ésser una unitat moral i política, és precis respectar i armonitzar les varietats existents. Mentre una part d'Espanya vulgui imposar a les altres sa llengua i ses lleis, son govern i sa cultura, la pau interna no serà possible. Existiran dominadors i dominats: els uns fruiran de un injust privilegi, els altres protestaran i lluitaran fins a conseguir la llibertat.

Armonitzar la unitat i la varietat és la tasca del federalisme, acceptat avui per tots els polítics que serenament aspiren a una major justícia en l'organització interior dels Estats, i per quants somnien en la gran comunitat de les nacions, que reuniria a tota la raça humana en una sola germanat d'amor.

ALBERT BASTARDAS.

Comentari de la guerra

El desgel

En el front oriental, el front de Lituània, de Polònia i dels Cárpat, ha començat el desgel. Naturalment, aixó vol dir que l'activitat militar reprèn allí, com per tot arreu, una intensitat major. No fa pas més de tres dies, la premsa de tot el món donava una informació, de font alemanya, dient que els tudesca-vien concentrat gran nombre de tropes en el front de Riga, en vista a un possible atac contra Petrograd. Lo de la concentració pot ésser cert, car els darrers comunicats ens diuen que s'han lliurat en aquell front seriosos combats, però l'objectiu Petrograd ens sembla un xic exagerat, tant més quan els atacants són més aviat els russos que no pas els alemanys.

Davant la revolució russa triomfant, o sigui davant el fracàs que les intrigues alemanyes han sofert a Rússia, els im-

peris centrals intentaràn atemoritzar les tropes russes per veure si poden comunicar el pànic que ans s'havia apoderat del govern caigut. El desgel els brinda una ocasió favorable per a dur a terme aital propòsit, però tractar amb la tropa disposada a morir per defensar la patria no és pas el mateix que tractar amb una cort corrompuda i minada de la malura germànica.

Pel demés, els exèrcits russos del sur, els qui defensen Odessa i que's preparen per a reconquerir tota Romania, s'estàn fortificant de valent, i ja comencen a iniciar atacs, contra els quals els alemanys bé s'hauràn de defensar, si els hongaresos i els búlgars no són prou per a contenir la embestida que's prepara.

Pero no cal fer massa calendaris sobre les operacions d'Orient. El plet gros de la guerra és a Occident, al front francès, com ja tantes vegades ho hem repetit i pel que 's refereix al front francès, les coses no es poden presentar millor pels aliats, car les tropes angleses segueixen avençant lentament, però segura. La lectura quotidiana dels comunicats britànics ho demostren prou. El desgel comença ara a Orient. A Occident ha començat ja fa dies. I ha començat rompent el bloc de les forces alemanyes que ja són impotents per a contenir l'embestida dels aliats.

De totes maneres, la pretesa marxa de Hindenburg vers Petrograd mereix la nostra atenció. Aital marxa—que segons es diu ha d'ésser rapidíssima, no pot inspirar grossos temors. Des del punt de vista estratègic, no cal oblidar que Rússia posseeix una cadena de posicions fortament atrinxerades, capaces de resistir tots els assalts alemanys. Des del punt de vista del material, avui dia Rússia es troba en condicions ben superiors a les de 1915. Els funcionaris corromputs que la revolució ha denunciat eren una causa de feblesa amb la que ja no s'hi ha de comptar.

Poc han de témer, doncs, els russos, els dos milions de baionetes i els 400 mil homes de reforços que Hindenburg acaba d'abocar en el front de Riga. Les tropes russes del front occidental s'han posat a costat del nou règim i aclamen al nou ministre de la Guerra Gutchkof que les està revisant. El nou ministre, sabedor dels projectes de Hindenburg, ha enviat a aquell front reforços nombrosíssims, superiors, probablement, als d'Alemanya, car el comanament alemany hagué de descongestionar en part el front oriental per a socórrer als turcs que, com és sabut, están sofrint derrota rera derrota en les posicions asiàtiques.

El desgel facilitarà, doncs, la acció dels exèrcits russos, que podran lliurement manobrar al mateix temps que

els franco-britànics. L'acció simultània de tots els aliats, prevista per a aqueixa primavera, pot molt bé ésser un fet. I tot fa preveure que, si es dóna un terme serà victoriosa.

X.

La situació actual

Manifestacions den Romanones

Abans d'ahir es celebrà Concell de ministres al Palau.

A la sortida manifestà el comte de Romanones als periodistes que havia fet davant del rei una exposició detallada de tots els antecedents de la situació davant de la qual es troba el Govern.

Com que es tracta d'un assumpte delicat i qualsevol concepte equivocat podria ocasionar conseqüències desagradables ha decidit redactar una nota oficial.

Confirmà que a les set del matí s'havia clausurat la Casa del Poble per haver dimanat de dit local l'acord de la vaga.

Preguntat sobre si es tancarien les Cases del Poble de províncies, contestà afirmativament, si dits organismes s'adherien a l'acord de la vaga.

Obrarem—digué— amb mà lleugera. El Govern ha donat repetides proves de que desitjava la concòrdia i no volia declarar la guerra ni enfondir abims; però s'ha trobat, després d'haver concedit una amnistia, més àmplia que cap votada poc després de la vaga de ferroviaris i de l'atur general, amb que s'organitza una vaga indefinida. No esperàvem agraiment, perquè en política no existeix aquesta paraula, però si hauríem volgut que els elements obrers haguessin donat una sensació de solidaritat social en aquests moments tan difícils per a tot el món.

El comte de Romanones recordà el procedir de l'Govern en altres vagues, així com la seva tasca social, al·ludint al recent Decret concedint personalitat a les associacions d'obrers ferroviaris. Ningú ha parlat d'aixó, ni ningú s'ha recordat de posar-ho en l'actiu del Govern.

Els periodistes li indicaren que els detinguts ocupen celdes comuns.

El comte de Romanones digué que ordenaria que fossin traslladats a celdes polítiques i que s'extremessin tota classe de consideracions.

Més condolgut estic jo—afegí—que ells mateixos. Segurament que jo he dormit pitjor que ells, al menys amb més preocupació.

Anuncià que la censura s'aplicaria amb criteri benigne. No emplearà el rigor en les comunicacions telegràfiques

amb províncies i amb l'estranger. Es deixarà passar tot el que sigui veritat.

Ha parlat extensament amb el senyor Ruiz Giménez sobre aquesta qüestió. No es deixarà sense curs un telegrama sender, per portar una notícia censurable. Es deixarà passar, suprimint únicament lo que no pugui publicar-se per no ésser cert.

Recullint indicacions d'un correspon-sal digné que per a evitar aglomeració de servei telegràfic s'estudiarà la manera de substituir les conferències telefòniques per altres conferències escrites.

Se li preguntà si la suspensió de garanties seria per pocs dies i contestà que aixó no podia calcular-se. Per ell resulta molt millor el règim ordinari. Una altra vegada que es vegé obligat a suspendre les garanties sols les va tenir sospeses vuit hores.

Creia que estarien detinguts tots els firmants del manifest, i faltava detenir en Largo Caballero, l'Acevedo i en Cabello. No podia dir més perquè hi entenia l'autoritat judicial.

La nota oficiosa facilitada pel comte de Romanones s'extén en consideracions anàlogues a les exposades verbalment pel president davant dels periodistes.

Afegeix que el Govern, atenent-se al caràcter de la darrera vaga general i a l'actiu dels elements obrers, creia que es preparava un acte per a significar el malestar per l'encariment de la vida i la crisi del treball, emanada de l'anormalitat de les circumstàncies. A aquest criteri ha subordinat la seva actuació. Però després de publicar-se el manifest dels delegats, on s'ha consignat el propòsit d'obligar a les classes dominants

Aquí la nota posa punts suspensius, i afegeix:

Parlà el manifest de canvis fonamentals de sistema. No cap dubte respecte dels propòsits essencialment polítics dels organitzadors de la vaga general. Aixó imposa al Govern la necessitat de adoptar procediments suprimis i decisius.

Després de doldre's de la falta de gratitud del proletariat espanyol, acaba calificant qualsevol desordre en els actuals moments de crim de lesa patria.

La festa Pro-legionaris

La Comissió «pro-legionaris» té decidit ja el programa pel que es té de regir la festa que el proper dimecres tindrà lloc al Teatre Fortuny a benefici dels legionaris espanyols que lluiten al costat dels aliats en la gran guerra.

Sabem que hi pendrà part la notable i aplaudida Companyia que actua al teatre del Centre de Lectura baix la direcció del primer actor senyor Viñas, posant en escena la divertida comedia fran-

cesa en quatre actes, traduïda al català, titulada «La Xocolatereta».

Ademés els cors «Orfeón La Palma» i «Orfeón Reusense» executaran escullides peces, i dos bandes de música amenitzaran l'acte.

Es probable que hi assisteixin els senyors Consuls de les nacions aliades a Tarragona, i alguns legionaris que es trobaran aquí disfrutant uns dies de permís amb motiu de les festes de Pasqua.

En el Foment Republicà Nacionalista, «Círculo Republicano» «Centro Republicano Radical Autonomista», «Casa del Pueblo», «Ateneo Obrero» i en la perfumeria «La Finura» es trobaran de venda les localitats per a dit acte, al que no deu mancar cap reusenc aliadófil.

Donat l'entusiasme regnant en tots els centres polítics que prenen part en la festa, que són sens distinció tots els de esquerra de la nostra ciutat, és de creure que aqueix acte assolirà un gran èxit.

Vida corporativa

Cambra oficial de Comerç i Indústria de Reus

En la última sessió celebrada per la Cambra de Comerç i Indústria d'aquesta ciutat, entre altres de menor interès es donà compte de les següents comunicacions i assumptes:

Del senyor Enginyer quefe d'aquest Districte Forestal requerint de la Cambra les relacions que determina el R. D. referents a Llocs i Parques Nacionals. A fi de facilitar la relació sol·licitada han sigut demanats informes a les Associacions Excursionistes d'aquesta ciutat.

Del Centre Comercial Hispà-Marroquí, es rebé una carta i posteriorment una visita del seu Delegat general don Emili Corbella, amb objecte de promoure la concurrència d'industrials d'aquesta a l'Exposició permanent de Productes Nacionals de Melilla, quina missió principal és vèncer en lo possible els obstacles que pugui trobar el productor per a introduir-se en el mercat.

Havent-se sol·licitat del ministeri de Estat que gestionés del Govern britànic que'ls vaixells amb bacallà d'Islandia destinats al Mediterrà poguessin ésser visitats a Gibraltar en lloc dels ports anglesos, es rebé un telegrama de dit Departament manifestant haver accedit el Govern anglés a la petició feta.

Es donà compte d'haver-se denegat la concessió d'una Tarifa especial per als envius de sardina premsada sol·licitada pels industrials de la Ría d'Arosa i apoiada per aquesta Cambra.

Foren llegides una carta del senyor Enginyer quefe de l'Explotació de la Companyia del Nord i un telegrama del senyor Director general d'Obres públiques, de fetxa 22 de febrer, en que, amb referència al tren de les 12'17 de Tarragona a Reus, es comunicava sa resolució accedint a lo sol·licitat per aquesta Cambra.

S'adherí la Corporació a una instancia de la Cambra de Comerç de Valencia sol·licitant l'establiment del segur de guerra a càrrec de l'Estat com mitjà de resoldre el conflicte dels nòlits, aprop de quin extrem exposa el senyor President les varies i repetides gestions realitzades per la Corporació per a aconseguir-ho.

Aiximateix s'adherí a una sol·licitut formulada pel Col·legi Lliure de Representants, Comissionistes i Viarjants, de Madrid, sobre reducció de bitllets i transport d'equipatges, actualment pendent d'estudi de les Companyies.

Són llegides varies comunicacions dels senyors Cónsuls generals de la Gran Bretanya, contestant a consultes fetes per la Cambra aprop del Decret prohibint l'importació de vins a Anglaterra.

Es manifesta haver sigut favorablement la instancia de la Cambra respecte a elecció de Vocals dels Consells Provincials de Foment, a la qual s'adheriren fins ara les Cambres d'Ayamonte, Manresa, Gijón, Ronda i Arévalo.

Es posà en coneixement de la Corporació la adhesió enviada a la Assemblea celebrada a Madrid a l'objecte d'evitar la interrupció de comunicacions entre Espanya i Filipines, com aiximateix de la enviada a la Nacional Oliverera celebra-

brada en la mateixa capital per a impedir que's prohibís l'exportació d'oli de oliva sobre quina materia elevà ademés la Cambra el corresponent informe.

Foren llegides les contestacions del senyor President del Comité Executiu de la Junta de Subsistencies i Ministre d'Hisenda a les denúncies que se'ls feren amb motiu de l'encariment de l'arròs i incumpliment d'algunes condicions del R. D. autoritzant sa exportació.

A proposta del senyor Vilanova s'acordà que la Cambra fes un estudi de la llei d'Auxilis a les industries, recentment promulgada, amb arreglo als interessos econòmics d'aquesta ciutat.

TEATRE FORTUNY

Benefici de la Srta. Mercé Salas

En la funció d'ahir, dijous, celebrà el seu benefici la primera tiple de la Companyia Vallejo que actua en el Teatre Fortuny, nostra simpática i gentil paisana, senyoreta Na Mercé Salas Pujol.

Una gran gernació acudí al teatre omplin de gom a gom tots els seus llocs, presentant el brillant aspecte de les grans solemnitats.

Començà la representació amb la comedia lírica de Fernández de la Puente, «Ninón», en quin paper de protagonista tan aplaudida és la senyoreta Salas.

A continuació se posà en escena el sàinet de costums madrilenyes, de Carles Arniches, música de Nieto, «El chico de las Peñuelas o no hay mal como el de la envidia», en la que hi prengué part tota la companyia, menys la beneficiada, sobressortint les senyorettes Carreres i García i els senyors Vallejo, Blanca i Abolafia.

Seguidament la senyoreta Salas, acompanyant-se ella mateixa al piano, cantà la cavatina de l'òpera «Lucia», amb tanta justesa que li valgué repetides i entusiastes ovacions. Una penya de flors alfombrà el palc escènic apareixent en aquell mateix instant varis individus portadors dels presents que's detallan: un paraigües amb estoig, del Café de París; un corte seda liberty, llotja principal núm. 1; un refajo seda, llotja platea núm. 13; un obà de ploima, llotja platea núm. 20; un estoig tocador, llotja principal núm. 4; un estoig japonés amb coberts de plata, de

«Diario de Reus, «Las Circunstancias» i FOMENT; un artístic espill, llotja principal núm. 10; un moneder de plata, de la del núm. 2; una ombrela, del prosceni platea núm. 1; un estoig de perfumeria de la del núm. 10; un de la del núm. 6; un moneder de plata, de don Robert Grau; una polsera i anell d'or amb brillants i rubís, de La Palma; una polsera d'or amb brillants, de la llotja platea núm. 1; un estoig manicura, de la del núm. 5; un magnífic vano amb varillatge d'àmbar, de l'orquestra del teatre; un de nácar, de la llotja principal núm. 13; un de A. P.; un de N.; altre de N.; una capsula modadors de P. Cunillera i C. Alentorn; una prenda de vestir de les senyorettes Colom; una arqueta i pendents d'or amb rubís, de don Anton Freixa; una cistella de flors, de la llotja principal núm. 14; una de «El Círculo»; una llacada amb cintes barrades, de la llotja principal núm. 8; una de «El Olimpo»; una de don Miquel Àlmbau; un centre plata, del Centre de Lectura; una capsula targes de visita, de «L'Estisora»; un bitllet de 50 ptes. de don Manuel Sardá, i un altre de la mateixa quantitat, de don Rafel Codina.

Les ovacions se succeïren, vengent-se obligada a dirigir, emocionadíssima, breus paraules de gratitut als presents i a la ciutat tota per la xardorosa acollida que li han dispensat.

El distingit primer actor i director de la companyia don Ferrán Vallejo llegí

una improvització den Ricard Ballester, que fou molt aplaudida.

Seguidament es posà en escena la ja coneguda obra «En Sevilla está el amor» en la que tant aplaudiments ha conquerit la senyoreta Salas en el seu paper de Rosina. Estigueren també acertadíssims els demés intèrpretes, especialment el baríton senyor Arias que estigué molt felix.

No podem finir aquesta crònica sens apuntar nostre aplaudiment i felicitació més sincera a les innombrables rebudes per la senyoreta Salas. De la seva estada en nostra ciutat, el seu poble, i especialment de la nit del dijous, creiem ne servarà grat record. Nosaltres vegèrem reflexada en els seus llavis de carmí la més pura de les sinceritats quan emocionadíssima digué: *Mil mercés a tots, a tots. Jo marxo empro la meua anima queda entre vosaltres...*

En la nit del passat dimecres debutà la tiple cómica senyoreta Adriana Carreras en la obra «Las musas latinas». Aquesta simpática artista a la nit d'avui, en que celebra el seu benefici el senyor Vallejo, en obsequi d'aquest i del públic en general ballarà les precioses dances «El Vív», «Flamenco-Monomania» i «Bulerías morunas», lo millor del seu extens repertori.

Informació

Escola de Viticultura i Enologia de Reus

Observacions Meteorològiques DEL DIA D'AHIR

	A les 9	A les 15
Baròmetre corregit a 0°	753.2	751.4
TERMÒMETRE	Màxima Sol... 21.0	
	Ombra... 16.2	
Mínima	Ombra... 4.5	
	Termòmetre sec... 12.8	15.9
Humiditat	Humiditat... 7.0	8.8
Hemitat relativa de l'aire	41.9	37.7
Tensió del vapor acúes	4.6	4.9
ANEMÒMETRE	Direcció del vent... S.	S.
VELOCITAT DEL VENT	32.1	26.
PLUVIÒMETRE		
Evaporimetre	4.2	2.8
Estat del cel		Ras

La noticia que avençavam ahir de la mort del malaguanyat jove Enginyer agrònom, Sub-Director d'aquesta Escola de Viticultura i Enologia i Comendador de número de la Ordre Civil del Mérit Agrícola, don Anton de la Sotilla i Ochotorena, gendre de nostre distingit amic particular, l'antic fabricant de teixits de seda, don Anton Pascual Cugat, ha causat molt de sentiment en tot el veïnat, ja que el senyor Sotilla, a pesar dels relativament pocs anys de residència que portava en aquesta ciutat, s'havia captat la simpatia i admiració de la ciutat tota.

L'acte de l'enterrament de l'infortunat jove Sotilla tindrà lloc aquest matí, a un quart de deu, reunint-se la fúnebre comitiva a l'Estació Enològica. Celebrant-se seguidament després de l'enterrament els funerals.

Rebi la seva jove i desconsolada esposa, donya Josepa Pascual Pellicer, demés distingida familia i d'una manera especial el seu sogre don Anton Pascual Cugat, l'expressió sincera de nostre més sentit condol.

Durant els dies 15, 16 i 17 del proper mes d'abril, se celebrarà la fira anual de bestiar en la vila del Perelló.

Demà diumenge tindran lloc dugues grans funcions en el Teatre del Centre de Lectura. En la de la tarda, es posarà en escena la famosa comedia en tres actes «Tenorios», i en la de la nit, el drama del genial Guimerà, «La filla del mar», i el juguet «Com les cireres».

PRÓXIMA OBERTURA

de la sastreria de

JOSEP BARRAU
Arraval de Santa Agna, 33

Per als treballs d'estudi que la secció d'arquitectes de la Mancomunitat es proposa realitzar de les muralles de Tamarit, tindrà que sol·licitar-se el corresponent permís de la Comandancia de Marina.

El distingit pèrit químic don Nicasi Oliván, donarà la seva anunciada conferència sobre «Llevadura dels vins», demà diumenge, a les dotze del matí, en el saló d'actes del Centre de Lectura.

Per a donar compliment a lo ordenat pel director general de l'Institut Geogràfic i Estadístic, han de nomenar-se per al Centre directiu de treballs topogràfics d'aquesta provincia de Tarragona, cinc establiments delineants temporers dotats amb la remuneració anual de 1.250 pessetes, poguent sol·licitar-se aquestes places per instancia dirigida a l'enginyer quefe de l'expressat Cos.

En les acostumades sessions que avui se donaran en el cinematògraf Sala Reus s'hi projectarà un escullidíssim programa de les tant celebrades pel·lícules Pathé.

Durant l'última setmana la Sucursal de la Caixa de Pensions per a la Vellesa i d'Estalvis ha ingressat per impositions la quantitat de 499.693 pessetes i ha pagat per reintegrés i per plaços mensuals de pensió 326.873 pessetes, havent obert 537 llibretes noves.

Evitarà V. infeccions intestinals usant AIGUA IMPERIAL
Farmacies: Serra, Punyed, Carpa i Benet.—Droguerías: Roca i Ribas, Cos, Epicerie.

L'Enric Borrás, que, com tenim dit, debutarà a l'Infantia Isabel de Madrid el dissapte de Gloria, ho farà amb la traducció castellana feta per En Marquina del'obra catalana de l'Adrià Gual «Comedia extraordinaria de l'home que va perdre el temps».

Durant la temporada l'eminent actor posarà en escena algunes obres den Guimerà, Rusiñol i altres dramaturgs catalans.

En l'Institut Agrícola Català de Sant Isidro s'ha rebut una comunicació del quefe del Govern, donant conte de que en breu es dictaran les disposicions oportunes per a que'ls agricultors puguin disposar de nicotina com a insecticida.

El governador civil ha oficiat als alcaldes de la provincia, recomenant-los que prestin el seu concurs al personal de l'Institut geogràfic i estadístic, que ha reanusat els seus treballs topogràfics.

FRANCISCO PRIUS

CORREDOR DE COMERS COL·LEGIAT

Arraval de Sta. Agna, 57

VALORS - CUPONS - CANVI-GIROS

Lliure de comissió i gastos d'intervenció, ofereixo els meus serveis a tots els que desitgin sotscriure's al nou emprèstiu de MIL MIL·LIONS DEUDA AMORTITZABLE 5 PER 100.

Institut de Bioteràpia i Laboratori Microbiològic Clínic del Dr. A. FRIAS
 VACUNACI CONTRA LA

RABIA

La vacunació deu començar abans d'haver transeorregut 10 dies després de la mossegada

Diagnòstic o revelació experimental de la rabia en els animals causants de les mossegades. Anàlisis bio-normals i patològics.—Arraval baix Jesús, 33. Reus

Sense aquesta marca

L'aparell NO és un GRAMÓFON — CATALEGS GRATIS —

Companyia del Gramófon - SOCIETAT ANÓNIMA ESPANYOLA

Èxit colossal dels célebres artistes
TITTA RUFO I CARUSSO
 en discs marca GRAMÓFONO

De venda: R. PERPIÑA - Carrer Major, 22 - REUS
 Despatx: 24, pral.

Dipòsit de Rellotgeria, - Relloctges de butxeca i Despertadors des de 290 pessetes

La Tipografia Catalana ha editat el drama en tres actes «El pes del fruit», original de nostre excel·lent company en Pere Cavallé, estrenat amb gran èxit en el Centre de Lectura la temporada anterior de teatre català.

Avalorarà el llibre una artística coberta dibuixada per en Josep Rocarol. Dintre pocs dies es posarà a la venda els exemplars de dita edició.

Diu un confrare que a primers de juny pròxim serà un fet la terminació del traçat del projecte del ferrocarril de Tortosa a la Cava.

Conforme anunciarem, la funció que aquesta nit se celebrarà en el Teatre Fortuny serà a benefici del popular primer actor i director de la companyia que amb tant d'èxit actua en aquell coliseu En Ferrán-Vallejo.

El programa d'aquesta funció es forsa escullit, com pot veure's a la secció d'espectacles.

Banc de Reus de Descomptes i Préstams ofereix els seus serveis a sos clients per si desitgen concórrer a la suscripció del nou empréstic de MIL MIL·LIÓNS DEURE AMORTISABLE 5 per 100; advertint que sa intervenció serà lliure de tot gastó.

El dia de Pasqua, la Junta de Govern del Centre de Lectura farà entrega a nostre coral amic l'Evarist Fàbregas, del pergami que dita entitat li dedica en penyora de gratuí.

El dia 8 del proper mes d'abril se celebrarà a Batea la Festa de l'Arbre.

Amb el fi d'atendre amb la deguda oportunitat a l'extinció de les plagues del camp que en aquesta época comencen a manifestar-se, el governador civil dirigeix una circular als alcaldes dels pobles de la província per a que donguin immediat avís de l'aparició de qualsevol enfermetat de les plantes.

Per a demà diumenge l'Agrupació Excursionista ha organitzat una excursió d'estudi al Recó de Salou, per la que regna molt d'entusiasme entre els socis d'aquella entitat.

Els excursionistes retornaran a nostra ciutat amb el tranvia que arriba a les 6.40.

Per a avui anuncia el cinematógraf Kursaal, l'exhibició de la grandiosa pel·lícula «La Gioconda», inspirada en ell bell poema den Gabriel d'Annunzio.

«Completaràn el programa «Actualitats Gaumont» i altres interessants netes

Demà, a dos quarts de quatre de la tarda, tindrà lloc en el camp del Club Sportiu un partit de futbol entre els equips primer i reserva de l'esmentada societat.

L'entrada serà lliure.

Demà, diumenge, la Secció Excursionista edl Centre de Lectura efectuarà una excursió al «Bon Retorn» visitant els avencs.

Els excursionistes sortiran amb el tren

de les 8'22 cap a La Selva i retornaran a Reus amb el tren de les 6 de la tarda.

Són en gros nombre els inscrits a aquesta excursió per lo que promet ésser un èxit, com totes les que venen realitzan fins ara.

Després de greu i llarga enfemetat, que durà setmanes, logra el pacient arribar al desitjat període de convalescència, però li falten forces, la enfermetat ha deixat senyals en el seu cos, la debilitat és la causa, dorm malament, fa males digestions, té mal de cap i no pot desempeñar bé les funcions cerebrals perque es cansa, ha perdut la memoria i l'aptitut física per a poder dirigir sos negocis. El malalt lluita i solament troba repós, força als mirvis i en la sang amb l'ús del Xarop d'Hipofosfites Salut. Unic aprovat per la Reial Acadèmia de Medicina. 27 anys de creixents èxits. Al comprar el frasc deveu fixar-vos si amb tinta vermella se llegeix «Hipofosfites Salut».

Secció Oficial

Institut General i Tècnic de Reus

ANUNCI

Curs de 1916 a 1917

Ensenyança no oficial no col·legiada

En compliment de lo previngut en les disposicions vigents, durant el proper mes d'abril s'admetiran les instancies per a la matrícula dels alumnes de la expressada ensenyança, en imprés que a l'efecte facilitarà la Secretaria. Els aspirants presentaran el certificat de trobar-se vacunats o revacunats abonant els drets següents:

Per cada assignatura: Dotze pessetes en paper de pagos per dret de matrícula, acadèmics i d'exàmen, i dues pessetes cinquanta cèntims en metàllic per drets d'expedient.

Ademés tants timbres mòbils de 0'10 pessetes més un com assignatures compregui l'inscripció. Els que's matriculin en alguna de les assignatures Dibuix, Gimnàs i Caligrafia, abonaran de les dotze pessetes en paper de pagos, onze en aquest paper i una en metàllic, i els demés drets que queden citats.

Tots els alumnes que's matriculin consignaran al darrera de la sol·licitut les assignatures que tinguin aprovades del curs anterior, o les que guardin prelació científica amb aquelles en que's matriculen, tenint per a això en compta el quadre de prelacions exposat al públic en la taula d'anuncis.

INGRES

Els exàmens d'ingrés que hagin de verificar-se en el mes de juny per a tota classe d'ensenyances, deurán sol·licitar-se durant el mes d'abril.

L'instancia serà escrita de puny i lletra de l'aspirant en imprés que's facilitarà a Secretaria, havent d'acompanyar la certificació de trobar-se vacunat o revacunat i per a justificar l'edat, la de naixement del registre civil.

A l'acte de l'inscripció entregaran: Cinc pessetes en paper de pagos per drets d'exàmen; dues pessetes cinquanta cèntims en metàllic per drets d'expedient i un timbre mòbil de 0'10 pessetes.

Hora de despatx: De 10 a 11.

D'ordre del M. I. Sr. Director.

Reus 15 de març de 1917.—El secretari, F. Cabré González.

TELEGRAMES

Madrid 30.

LO QUE DIU LA PREMSA

El Imparcial

Protesta de que s'hagi establert la previa censura per a la premsa i entre altres coses diu:

No creiem en la eficacia d'ella. Nosaltres, tan aimants de l'ordre, no podem menys que sentir-nos molestats i agraviats baix el règim de frens autoritaris.

El Liberal

Publica la opinió del senyor Alcalá Zamora sobre la labor económica del Govern.

Diu que l'esterilitat de l'actuació del Parlament es desvirtúa per les freqüents reunions de quefes de minories, organisme que no autoriza la Constitució ni el reglament de les Cambres, pero que reduïxen al silenci les iniciatives dels representants del país.

Així—afegeix—s'ha aprovat la llei de autoritzacions, que pot despertar els apetits i prestar-se a «cubiletes».

El País

Comenta i censura burlescament les mides que el Govern pren en els actuals moments.

El Debate

Diu que'l Govern després d'obtenir autoritzacions i de suspendre les garanties constitucionals per a evitar desordres, deu dedicar-se a resoldre els problemes de les subsistencies en breuissim plaç, puig si no ho fa, el conflicte podria alcançar greússimes proporcions.

BURELL I LA UNIVERSITAT CENTRAL

El rector d'ela Universitat Central senyor Rodríguez Carracido entregà al ministre d'Instrucció pública l'acord del

clausure universitari referent a la supressió de la reválida.

Se considera difícil la situació del senyor Burell.

EL CARBÓ ANGLÉS

Un telegrama de l'Agencia Reuter assegura que el Govern anglés estudia les proposicions d'Espanya transmeses pel marqués de Cortina, amb el desig de satisfer-les en quant sigui possible i que s'espera que les negociacions es conduïran d'acord.

El marqués de Cortina serà obsequiat amb un banquet pel Govern britànic.

Altres informes asseguren que fins que's resolgui la negociació general sobre els canvis comercials anglo-espanyols, encomanada al marqués de Cortina, Anglaterra permetrà es transporti carbó per a Espanya en vaixells espanyols, anc que aquests vagin a Anglaterra en lastre.

Sembla que'l Govern anglés està conforme en que després de cubertes les necessitats dels aliats portin carbó a Espanya els vaixells que hagin portat mineral.

També concedeix un 10 per 100 d'espai de la càrrega per a fruites als vapors que portin mineral dels ports del Sur d'Espanya.

NOTICIES DEL JAPÓ

La Legació del Japó a Madrid desmenteix categòricament que Portugal hagi cedit la possessió de Macao al Japó.

Han manifestat també en dit centre que'l Govern japonés ha reconegut al Govern provisional de Russia.

DIU EL SENYOR ALBA

El ministre d'Hisenda ha manifestat que té bona impressió de l'empréstic.

Ha declarat el senyor Alba que enfront als patrons del ram de construcció que volen anar a la vaga, desplegarà igual energia que enfront dels obrers. Invità adits patrons a que formulin peticions per a veure la possibilitat de donar solució al conflicte.

Manifestà que's compleix l'acord de la importació de carbó a canvi de mineral, que s'han acceptat 20.000 tonelades de blat ofertes per la Cambra de Comerç de Buenos Aires, que s'ha resolt concurs de blat acceptant-se además fins 50.000 tonelades i que l'Argentina respectarà els contractes de blat per a Espanya.

ESPECTACLES

Teatre Fortuny

Gran funció per a avui, a benefici del primer actor i director don Ferrán Vallejo.

1.er La comedia en un acte, «El amor quehuye».

2.6n En obsequi al beneficiat la simpática triple cómica Na Adriana Carreras ballarà les preciosos dances titulades «El Víví, Flamenco», «Monomanía i Bulerías morunas», lluint un hermosísim traje.

3.er Estrena de l'entremés en prosa den Ferrán Vallejo i Enric Lucuix, «¡El amor es una cosa...!».

4.1r «Gran farandola» representativa de les regions d'Espanya, per totes les senyores de la Companyia i dirigida l'orquestra pel popular actor Ferrán Vallejo.

5.1r La humorada cómic-lirica en un acte, «El Trust de los Tenorios».

A dos quarts de deu.

ENTRADA AL PARADIS UN RAL
 Els impostos a càrrec del públic.

Kursaal

Grans sessions de cine per a avui.
 Preus i hores de costum.

Sala Reus

Grans sessions de Cine per a avui.
 Preus i hores de costum.

IMP. SANJUÁN-GERMANS-REUS

EL MOLT IL·LUSTRE SENYOR

D. Anton de la Sotilla i Ochotorena

Enginyer Agrònom, Sub-Director de la Escola de Viticultura i Enologia de Reus,
 Comendador de número de la Orde Civil del Mérit Agricol

MORI ANS D'AHIR ALS 28 ANYS D'EDAT, HAVENT REBUT ELS AUXILIS ESPIRITUALS

(E . P . D .)

L'Excm. Sr. Ministre de Foment, lltm. Sr. Director General d'Agricultura, Mines i Monts, Enginyer Director i Claustre de Professors de la Escola de Viticultura i Enologia, els seus afligits, esposa donya Josepa Pascual Pellicer, fills Anton i Eduard, mare donya Carme Ochotorena, pares polítics don Anton Pascual Cugat i donya Antonia Pellicer Simó, germans Ferrán, Elisa i Josepa, cunyats, oncles, nebots i demés parents, al participar als seus amics i coneguts tant sensible pèrdua, els preguen lo tinguin present en llurs oracions i se serveixin assistir avui dissabte, a un quart de deu, a la casa mortuoria «Estació Enológica», per a acompanyar el cadavre a la Parroquial Iglesia de St. Joan Baptista (Providencia), i d'alli a la plaça de Catalunya on se despedirà el dol. Els funerals per a l'etern descans de l'anima del finat se celebraran seguidament en la propia Parroquia.

Reus 31 de Març 1917.

EL CAS MÉS SENZILL DE TOS;

el refredat més simple; qualsevol lleugera inflamació, més que afeccions transitories constitueixen un perill serio i constant. La TISIS, BRONQUITIS CRÒNICA, l'ASMA, etc., són ben sovint el resultat de catarros mal cuidats. Les

Pastilles Serra

compostes de balsàmics, antissèptics i espectorants que tenen la facultat d'aliviar i curar tota mena de TOS i enfermats de les vies respiratòries són el remei millor que pot recomanar-se en la seguretat d'obtenir promptes i satisfactoris resultats.

Calma la tos ràpidament, estava el pit, descàrrega els pulmons i fan desaparèixer tot seguit la fatiga que oprimia y dificultava la respiració.

ES VENEN A DOS RALS CAPSA.

LITINOIDES SERRA

Primera sal litínica fabricada a Espanya per a la obtenció de

riquíssima aigua de taula

Exigiu sempre el nom Litinoides Serra sobre fons blau i tindreu la garantia de que la bossa és lleugera, essent l'únic veritable remei per a prevenir i curar malalties de l'estómac, fetge, ronyons, mal de pedra, etc. Proporcionen una aigua pura, fresca, carbònica, deliciosa de gust.

Es venen en capsos de 12 paquets a 1 pesseta; de 50 paquets a 3'65 pessetes; de 100 paquets a 7 pessetes.

UN PAQUET SOLT: 10 CÉNTIMS.

EL RECONSTITUENT MILLOR

és aquell que basant-se en teories científiques admeses universalment proporciona a l'organisme empobrit un immediat alivi i la reparació progressiva de les forces perdudes. La

Enofosforina Serra

agradable al paladar com la més fina de les begudes, té una acció vivificant tal que pot dir-se que REFA el cos rendit per l'anèmia; remineralitza la matèria gris, aclareix la ment i retorna el bon humor.

Es indispensable per a totes aquelles persones convalescents de llargues malalties, per a combatre la vellesa prematura, enfortir al débil i vigoritzar a l'impotent.

FARMACIA SERRA - Arraval de Santa Agna, número 80 - REUS

Nova làmpara estrangera

Làmpara Nitrogen

Dispot 1/2 Watt

Gran potencia lluminica : Consum veritat : Duració sens rival
DEMANEU-LA A TOTS ELS BONS ESTABLIMENTS D'ELECTRICITAT I A VOSTRES ELECTRICISTES

Concessionari i dipositari per a Espanya i Portugal:

Plutarq Texidó. - Carme, 35. - Barcelona

Per a demandes, dirigir-se a la tenda de material elèctric, CARME, n.º 35 (prop de les Rambles). - BARCELONA

Representant en aquesta província **JOSEP BALDRICH** Carrer Sant Elies, 2, 2.ª, 1.ª - REUS

DROGUERIA

de H. MARINÉ

Plassa de Prim REUS

DECORACIO - MOBLES

J. MONTAGUT

Carrer de la Presó, 4 REUS

DISPONIBLE

Fàbrica de Capses de Cartró

ENRIC VIDAL

Carrer del Galló, 4 REUS

Sabó CARAGOL

El millor per a rentar roba
50 CÉNTIMS PASTILLA

Diposit: Antiga Casa Coder, Plassa de la Constitució, 16.

VENDA:

MAGÍ MARTÍ, Llovera, 47
MANUEL VIDAL, plaça de la Sang, 32
ANTON PORQUERAS, Font, 1
DANIEL BARRULL, Estrella, 12
SEBASTIÀ PAMIES, Sol, 13
ANGEL OFICIAL, plaça del Rei
PERE MARTÍ, Raseta de Sales, 12
JOAQUIM LLORENS, Plaça Castell.

Claudi Borrás

DENTISTA

Plaça Constitució, 13 REUS

NON PLUS ULTRA

Trajos a preus inverosímils

La casa millor assortida en trajos per a nens

Portal de Jesús, 1. - REUS

L'Hidráulica Reusense

de EMILI AULÉS

Extens assortit en mosaics hidràulics
PREUS ECONÒMICS

Camí de Riudoms REUS

«Bar Americano»

Arraval de Robuster, núm. 26

ES EL BAR PREDILECTE
DEL PÚBLIC

CAFÉ PAMPA
EL MÉS AGRADABLE I DIGESTIU

LICORS DE TOTES CLASSES

ESMERAT SERVEI

MAGÍ SOLER

REUS

La Violeta

Fàbrica de gorres de Joan Riús

Galanés, 13 REUS

TINTORERIA de MANUEL CIBIACH

Se renta i tenyeix tota classe de roba. - S'utilitza el planxat elèctric.

Galanés, 7 REUS

Dr. Pere Barrufet

CONSULTA DE 3 A 5

SANT JOAN, 10, 1.ª REUS

Venda d'Espardenyes

DE TOTES CLASSES

Manuel Parisi

Carrer Jesús, REUS

Sabateria de Pere Roig

BARATURA I SOLIDESA

ARRAVAL STA. AGNA, 28 REUS

JOAN PUJOL

RECADER

EL MÉS ANTIC DE REUS A BARCELONA

ARRAVAL ALT DE JESÚS REUS

Casa PUJOL

TRAJOS DE LLANA

DES DE 25 PESSETES

Monterols, 37 REUS

DISPONIBLE

Esteve Massagué

COMISSIÓ REPRESENTACIONS

SANT LLORENS, 8, 3.ª REUS

DISPONIBLE